

ÅTERVINNINGSRISK OCH DESS INVERKAN PÅ OMFINANSIERING AV LÅN

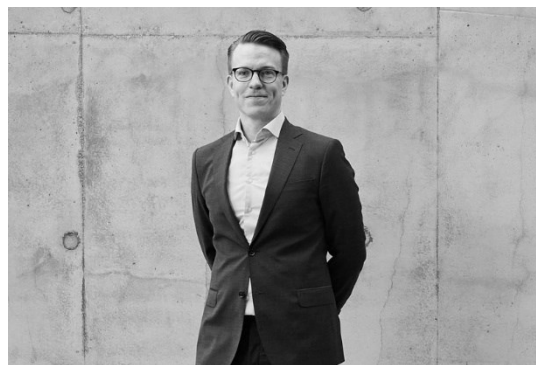
Återvinning är ett juridiskt begrepp som få utanför juristkåren har hört talas om tidigare, och av den orsaken är det många som i sviterna av covid-pandemin har ställt sig frågande till de problematiska effekter som den finska återvinningslagstiftningen kan orsaka företag och företagare då de söker finansiering för sina verksamheter. I denna artikel kommer vi att först förklara återvinning som koncept, och därefter diskutera de problem som återvinningsregleringen kan orsaka och hur man kan lösa dem.

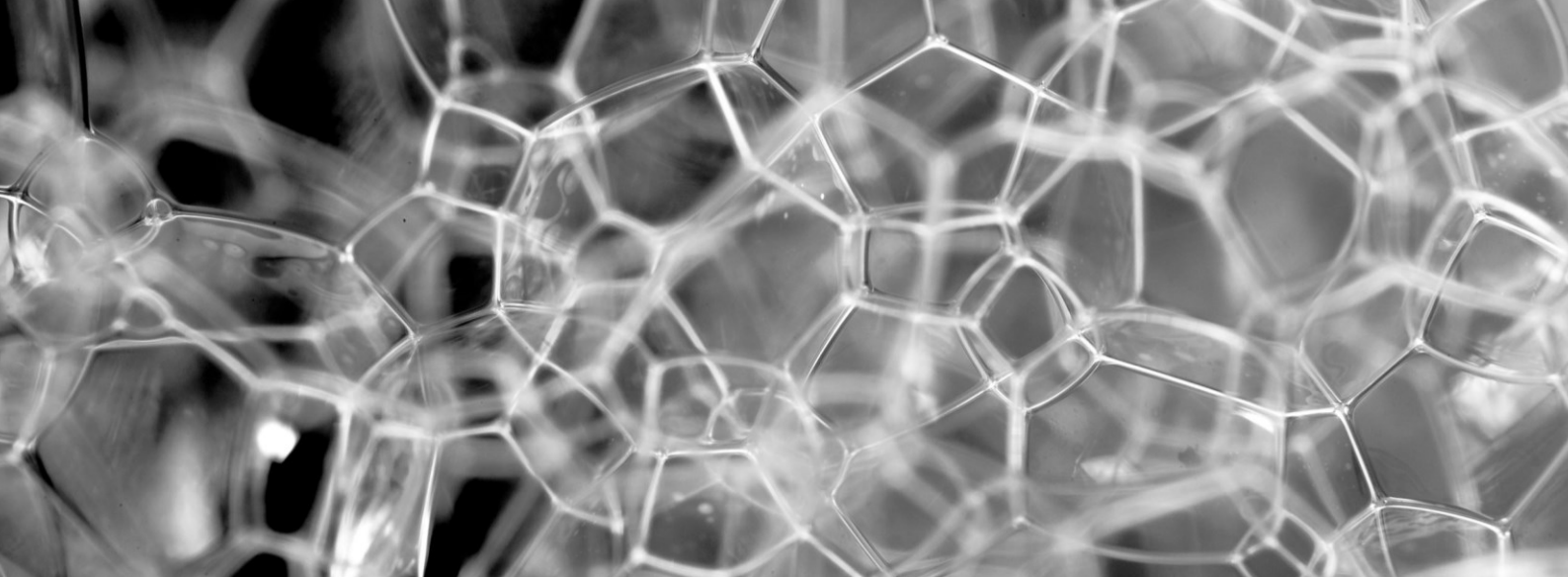
Ta del av hela artikeln på följande sidor.

Niko Johansson, Partner
niko.johansson@dkco-law.com

Jonathan Westerlund, Senior Trainee
jonathan.westerlund@dkco-law.com

Niko är en erfaren och mångsidig expert inom finansieringsjuridik. Nikos specialkompetens är kapitalmarknadstransaktioner (skuld- och aktieemissioner), syndikerade lån, finansiering av företagsförvärv, fastighetsfinansiering samt omstruktureringar.

Vad är återvinning...

Återvinning, eller rättare sagt återvinning till konkursbo, är ett juridiskt koncept som innebär att betalningar eller andra överlåtelse som en person gör när (eller precis innan) den blir insolvent, under vissa förutsättningar kan tvingas att återgå till betalarens konkursbo.

Frågan regleras i lagen om återvinning till konkursbo där det finns ett antal olika grunder för återvinning i insolvenssituationer. Från ett finansieringsperspektiv är det dock i första hand lagens 10 § som är relevant. Enligt 10 § ska en betalning av en skuld återgå om den "har skett senare än tre månader före [dagen då konkursansökan gjorts] [...] om den har gjorts med ovanliga betalningsmedel eller med ett belopp som med hänsyn till boets tillgångar ska anses vara avsevärt".

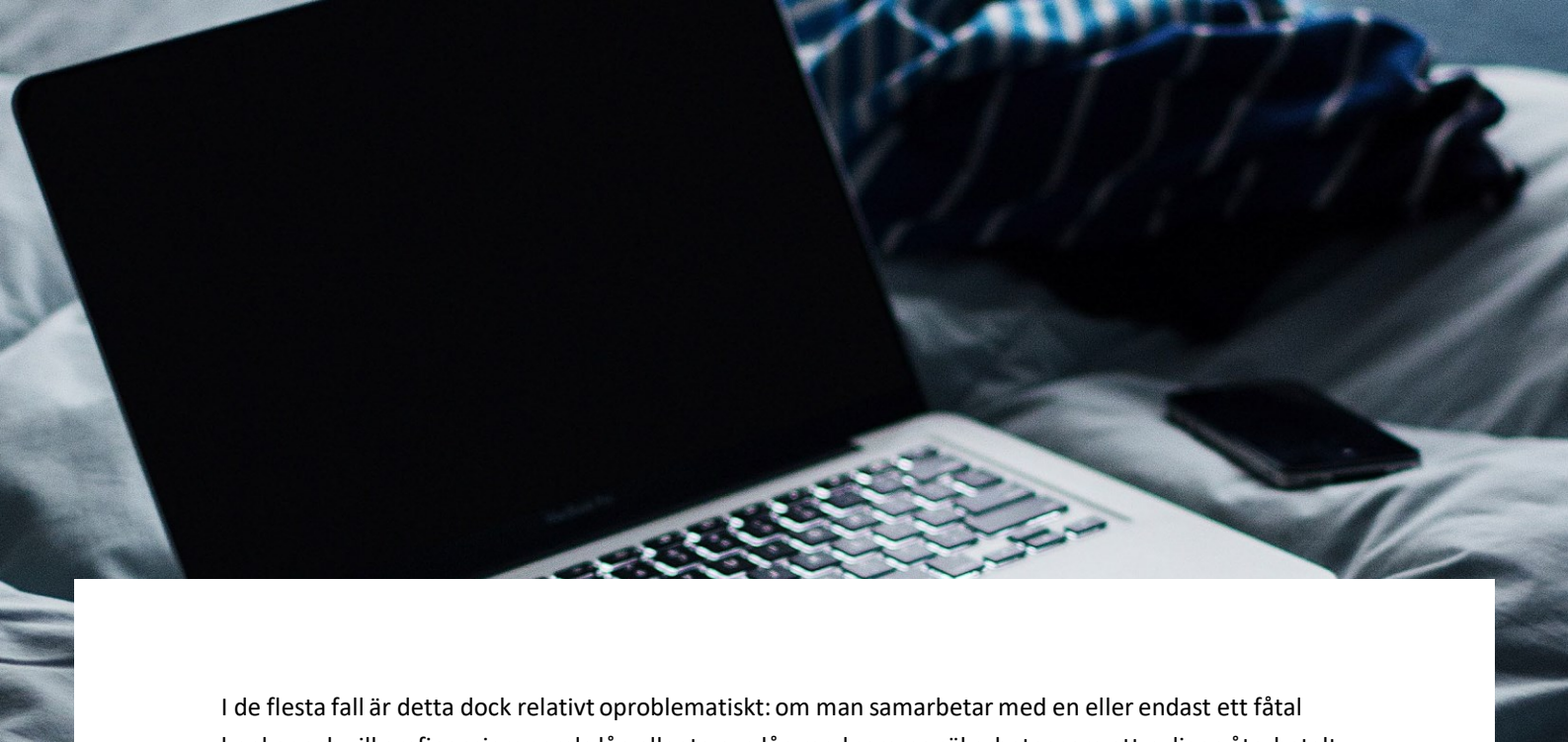
I praktiken innebär detta att t.ex. en bank kan tvingas lämna tillbaka återbetalningar de får av sina låntagare, om återbetalningen har gjorts inom 3 månader före låntagarens konkursansökan. Utöver den ovannämnda 10 § innehåller återvinningslagens 5 § även en s.k. allmän återvinningsgrund med stöd av vilken återvinning kan bli relevant upp till (och i vissa fall över) fem år från konkursansökan. Förutsättningarna för att 5-årsfristen ska tillämpas är dock betydligt strängare, och orsakar sällan problem i finansieringssituationer, varför vi här koncentrerar oss på den förstnämnda återvinningsgrunden.

Det är lätt att avfärda dessa regler som ointressanta eller irrelevanta om man inte själv råkar befinna sig i betalningssvårigheter, men som vi kommer att se nedan så har denna reglering konsekvenser även för fullt ekonomiskt hälsosamma företag.

...och varför vill inte banken släppa våra säkerheter fastän vi har återbetalat vårt lån?

Från en långivares perspektiv orsakar återvinningsreglerna en del risker i förhållande till lånets eventuella säkerheter. Vi kan som exempel se på ett företag som har tagit ett banklån med en fastighetsinteckning som säkerhet. Företaget vill i vår hypotetiska situation omfinansiera sitt banklån genom ett nytt lån från en annan långivare, men vill använda samma fastighetsinteckning som säkerhet. Bankens risk i vår exempelsituation är att låntagaren försätts i konkurs inom tre månader efter att lånet återbetalas och säkerheten återlämnas: banken blir då tvungen att betala tillbaka låneåterbetalningen, men får inte tillbaka inteckningarna, vilket i sin tur medför att banken har gått från att ha en säkrad fordran på låntagaren till att ha kvar samma fordran, men nu utan säkerhet, vilket innebär en avsevärd försämring av bankens position.

I de flesta fall är detta dock relativt oproblematiskt: om man samarbetar med en eller endast ett fåtal banker och vill omfinansiera gamla lån eller ta nya lån med samma säkerheter som ett nyligen återbetalt lån så gör man det ofta från samma bank som givit det gamla lånet. I sådana fall har bankerna ofta inga problem med att släppa säkerheterna till förmån för de nya lånen (eller nöjer sig åtminstone med att låta samma säkerhet stå som säkerhet för både det gamla och det nya lånet under den 3 månader långa återvinningsperioden).

Frågeställningen ovan har dock fått en större roll att spela i sviterna av covid-pandemin där företagare har haft ett oförutsebart stort behov av kapital, och har ofta fått vända sig till nya banker och nya låneformer för att täcka kapitalbehovet. Exempelvis blev pensionsförsäkringsåterlån beviljade av pensionsförsäkringsgivare allt vanligare under pandemin. När de direkta ekonomiska effekterna av pandemin nu börjar stabilisera sig ser vi att många företag håller på att omfinansiera sina "pandemilån" med nya lån, och många har i den processen stött på det ovan beskrivna problemet när de försöker omfinansiera hos en ny långgivare som inte godkänner att de delar säkerheten med en annan bank under återvinningsperioden.

Finns det en lösning?

Först och främst rekommenderar vi att man alltid förhandlar och avtalar om villkor för när och under vilka omständigheter säkerheter ska släppas. Vanliga villkor till denna del är att säkerheterna frisläpps vid återbetalning under förutsättningen att parterna är överens om, eller att det annars kan bevisas, att det inte föreligger en konkret risk för låntagarens konkurs inom en snar framtid.

Det ovan sagda är naturligtvis endast en förebyggande åtgärd som är till mindre nytta om man redan har ingått ett låneavtal som man vill återbetala. I sådana situationer är bankerna ofta ovilliga att ge ifrån sig sin rättighet att kvarhålla säkerheten under återvinningsperioden, och problematiken måste lösas genom förhandlingar med banken. Trots att bankens riskbild är berättigad (åtminstone i teorin) är vår syn på saken att om det inte finns en verklig och konkret risk för att låntagaren försätts i konkurs inom tre månader från återbetalningen så är långgivarens risk så obetydlig att kvarhållande av säkerheten efter återbetalning inte är till någon praktisk nytta för banken. I slutändan är det som konstaterat en förhandlingsfråga där vi av erfarenhet kan konstatera att det allt som oftast går att hitta en lösning som fungerar för båda parterna.

DKCO

DKCO är specialiserad på avancerad affärsjuridik och har spetskompetens i bolags- och finansrättsliga frågor, kommersiella avtal, arbetsgivarjuridik och offentlig upphandling. Vi betjänar såväl företag, företagare som offentliga institutioner.

Vi skapar förutsättningar för framgång genom att jobba nära våra klienter, skapa ett personligt engagemang och tillsammans ta fram nya modiga lösningar.

Läs mer på dkco-law.com

DKCO